

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Оніщук І.І.

*аспірантка, викладач іноземної мови Вінницького державного педагогічного
університету ім. М. Коцюбинського
м.Вінниця, Україна*

Велику увагу до розвитку методики викладання іноземних мов саме в університетах можна пояснити декількома причинами:

- Історично, університетській методиці приділялось набагато менше уваги, ніж методиці викладання іноземної мови у школі. Не дивлячись на достатню кількість дисертаційних досліджень, орієнтованих на специфіку мовної підготовки в університеті, не існує жодної наукової школи, котра б займалась розвитком даної методики у системі.

- На відміну від шкіл, у яких іноземна мова закріплена як обов'язковий предмет, не в усіх вищих навчальних закладах вивчення даної дисципліни є обов'язковим.

- Кількість кредитів на вивчення іноземної мови у різних вузах може варіюватись від трьох до двадцяти та більше, що також не сприяє єдності освітньої системи на державному рівні.

- Є програма для вивчення іноземної мови у вищих навчальних закладах, але вона потребує доопрацювання, оскільки була створена більше п'яти років тому; необхідним є створення програм в залежності від галузі навчання – гуманітарні, технічні.

- Немає зазначеного рівня, яким повинні володіти студенти по закінченню вищого навчального закладу. Кожний вищий навчальний заклад встановлює свої критерії фінального оцінювання знань студентів.

Говорячи про перспективу вузівської методики, можна виділити три основні напрямки, котрі необхідно втілити у життя.

1. Створення програм для вищих навчальних закладів за рівнями.

Як вже зазначалось, необхідно чітко сформулювати вимоги та рівні, котрих повинні досягти студенти по завершенню навчального періоду. Необхідно, аби диплом міг бути співставним із академічною мобільністю. Для кожного модуля повинна бути розроблена своя програма. Найбільш значущим для системи вищої професійної освіти можна вважати модуль «Іноземна мова для професійного спілкування». Даний модуль здатний інтегрувати задачі по формуванню як основ академічного так і професійного спілкування в усному та письмовому вигляді на іноземній мові. Зміст даного модуля повинен бути орієнтованим на формування комунікативних вмінь у ситуаціях лекційного спілкування, взаємодії у рамках семінарів, конференцій, круглих столів.

2. Підвищення професійної кваліфікації і розробка системи професійного зросту для викладачів іноземних мов вищих навчальних закладів.

В наш час відчувається деяких суб'єктивізм при наданні оцінки роботи викладачам мовних кафедр. В одних університетах найвищою заслугою є педагогічна діяльність та оцінка викладача студентами, в інших – його наукова та публіцистична активність, а у третіх – вимагається виконання усіх поставлених вимог – начальної, навчально-методичної, наукової, виховної діяльності. Коли заздалегідь відомо, що саме потребують від спеціаліста того чи іншого рівня і по яким параметрам це оцінюється тоді зникає суб'єктивізм даної процедури.

Варіативність вимог досить правомірна за умови, що існує певний критерій, котрий залишається незмінним та ключовим при усіх інших змінах.

І ще одним важливим моментом можна вважати розробку пакету модульних курсів підвищення кваліфікації з урахуванням специфіки наукової, методичної та інших видів діяльності викладачів з метою аби дані курси були корисними різним категоріям слухачів і для того, що б їм було із чого обирати.[3. с. 17-23]

3. Підвищення ефективності управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів за допомогою різноманітних форм навчання. Сфера методології викладання іноземної мови знаходиться у стані постійних змін. Фахівці часто сперечаються з приводу того, котра методика викладання іноземної мови є більш ефективною. Прибічники класичної методики надають перевагу традиційному способу вивчення мови, оскільки саме він включає в себе чотири основні мовні

навики: розмова, аудіювання, читання та письмо. При цьому відбувається розширення словникового запасу і покращується вимова. Прибічники комунікативної методики вказують на недоліки даного методу. По-перше, при всебічному вивченні мови фактично не лишається часу на розмовну практику. А по-друге, викладачі, як правило, не є носіями мови. Тому, якщо мета людини навчитись спілкуватись – їй більше підходить комунікативна методика.

«Наразі викладання іноземної мови набуває більш практичного характеру в той час як раніше воно було більш теоретичним. Змінилась і роль викладача. На зміну викладачеві – диктатору прийшов викладач – посередник, викладач – спостерігач, просто керівник. Викладачеві важливо організувати групову взаємодію, заохотити студентів до спілкування з максимальним ефектом, зацікавленістю та користю.»[1, с. 665-669]

Пріоритетну важливість при навчанні студентів іноземній мові набуло вивчення даного предмета як засобу спілкування.

Загальною метою навчання іноземним мовам у вищих навчальних закладах є розвиток здатності студентів не лише читати та перекладати іноземні джерела, але й розвиток у них здатності до спілкування на іноземній мові.

В наш час все частіше використовуються комунікативно-орієнтовані концепції. Серед них найбільшою популярністю користуються комунікативна, проектна, інтенсивна методики. Ключовим моментом комунікативної методики є мовленнєва спрямованість навчання, котра означає, що мовна діяльність є не лише засобом навчання, але й її метою. Цьому повинні сприяти певні фактори, до яких можемо віднести:

- Комунікативну поведінку вчителя, котрий спонукає студентів до іншомовного спілкування
- Використання завдань, котрі максимально відтворюють мовленнєві ситуації
- Спрямування уваги студентів на мету і зміст висловлювання. [2, с.336]

В наш час інтенсивне навчання іноземним мовам реалізується через різноманітні методичні системи, котрі розвиваються, створюються та через ті, які зараз

робочому процесі. Це зумовлено різноманіттям цілей навчання різноманітного контингенту, а також різноманітними засобами навчання.

Лінгвосоціокультурний підхід є характерним майже для усіх зарубіжних мовних шкіл. Комунікативним підходом керуються такі британські та американські мовні школи як Bellinternational, OISE, RennertBilingual.

Інтенсивний метод розроблений для людей, які за короткий термін прагнуть опанувати певні мовні основи. Зазвичай, інтенсивного курсу достатньо для використання мови у професійній сфері.

Основний принцип «прямого» методу полягає у повному виключенні рідної мови під час спілкування. Метою даного методу є навчання студентів мислити та формулювати свої думки на іноземній мові.

Великий вибір методів та способів оволодіння іноземною мовою у вищому навчальному закладі призводить до необхідності раціонального вибору одного або кількох оптимальних взаємодоповнюючих методів і технологій, з чого можна зробити висновок про необхідність узагальнення знань про методи та прийоми організації іншомовного спілкування.

Література:

1. Бесараб Т.П. Использование коммуникативной методики в преподавании английского языка/ Т.П. Бесараб// Молодойученый.- 2013.-№5.- С. 665-669
2. Галустов А.Р.Обучение студентов организации самообразовательной деятельности // Вестник Адыгейского государственного университета. Сер. Педагогика и психология. Майкоп, 2012. Вып. 1. С.17-23
3. Юцявичене П.А. Теоретичні основи модельного навчання: Дис. док.пед.наук. Вильнюс, 1990. 336с